

Gør det lettere at tjene penge på vand

Af Jørn Jespersen, direktør i brancheorganisationen Dansk Miljøteknologi

Vandsektorloven skal revideres efter massiv kritik og efter en evaluering, som viser, at loven, som den ser ud i dag, ikke fungerer. Den er bureaukratisk og blokerer for innovation og ny miljøløsninger.

Hovedindholdet i en ny lov vil formentlig være krav om fortsat og styrket effektivisering, dvs. krav om alt andet lige at levere billigere vand til virksomheder og forbrugere.

Måden man effektiviserer på er imidlertid helt afgørende rent erhvervspolitisk. Loven er nemlig langt mere erhvervspolitik end miljøpolitik, selv om den hører til i Miljøministeriet.

I centrum for revisionen står spørgsmålene:

Skal der skabes incitamenter til at tænke nyt og innovativt og udvikle nye løsninger inden for miljø, sundhed, service og forsyningssikkerhed eller er der udelukkende fokus på effektivisering?

Og skal der skabes nye offentlige eller private arbejdspladser med sigte på eksport af nye vandløsninger til et globalt voksende marked?

Svaret burde være indlysende: Ja, vi ønsker at udvikle nye løsninger, som kan skabe basis for nye produktionsarbejdspladser, og det skal naturligvis ske hos de private teknologi- og udstyrsleverandører og rådgivere. Samtidig med at vandpriserne presses ned for et lette omkostningerne for virksomheder og borgere.

Skal det lykkes, må lovgiverne ikke se fortsatte effektiviseringer på den ene side og innovation og bedre miljø på den anden som hinandens modsætninger. Det bliver de kun, hvis lovgivningen bliver for ensidig.

Pres for effektivisering

Pres for effektivisering skaber også innovation. Det sker, når vandselskaber investerer i energieffektivisering og energiproduktion som led i spildevandsrensningen. Og det sker, når man genvinder sparsomme ressourcer som fosfor. Og det sker, når sparer mandetimer på smart fjernaflæsning af målere. Mange flere eksempler vil blive tydelige hen ad vejen.

Men ensidig fokus på effektivisering risikerer at dræbe megen af den innovation, som de danske teknologileverandører er kendte for og står parate til at levere. Det handler om udvikling af nye teknologier, som er økonomisk usikre i en startfase. Her er der brug for innovationsordninger, som kan stimulere til de risikable satsninger, som er nødvendige.

Der er også brug for nogle "front-runners" blandt de offentlige vandselskaber, som er parate til at købe de nye løsninger, mens de er på vej til at blive fuldt rentable og udbredte. Vejen fra den første fuldsalamodel til markedsdrevet ny teknologi skal banes. Man kunne tænke sig, at vandselskabet selv eller dets ejere fik mulighed for at afsætte en procentdel af den indhøstede effektiviseringsgevinst til den slags innovativ efterspørgsel.

Det er også vigtigt at muliggøre vandselskabernes egen deltagelse i teknologileverandørernes innovation og eksport. Det skal gøres muligt at modtage betaling for ydelser i denne forbindelse, som ikke modregnes på

anden vis. Men ud fra ønsket om at skabe private arbejdspladser er det afgørende, at det er de private teknologileverandører, som rekvirerer og betaler for ydelserne.

De danske vandselskaber skal fortsat efterspørge høj kvalitet. Der skal være fokus på levetidsomkostninger, så man undgår kortsigtede beslutninger, der koster dyrt på langt sigt. Det bliver ekstra vigtigt at sikre, hvis man lægger totalomkostninger til grund for et fremtidigt (mere fleksibelt) prisloft.

Endelig kræver udvikling af nye danske vandløsninger, at vi har høje standarder for miljø, sundhed og service. Der bør mere fokus på lokale ønsker og behov for at fastsætte af miljø- og servicemål. Og den officielle benchmarking-model skal afspejle performance på disse parametre – ikke kun den økonomiske effektivitet.

Revisionen af vandsektorloven er således en god lejlighed til at tænke økonomisk reformer og højere produktivitet sammen med innovation og bæredygtighed og vise, at begge hensyn kan opfyldes og gå hånd i hånd, hvis man bruger hovedet.